

Силабус курсу

Безпека бізнесу

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань К Безпека та оборона
Спеціальність КЗ Національна безпека

Освітньо-професійна програма «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»

Дні занять:
Консультації:

Рік навчання: III, Семестр: VI

Кількість кредитів: 3 Мова викладання: українська

Керівник курсу

д.е.н., професорка, професорка кафедри безпеки та правоохоронної діяльності
заслужений діяч науки та техніки України; академік Академії економічних наук України та Української технологічної академії; керівник Центру міжнародної безпеки та співробітництва ЗУНУ

Вівчар Оксана Іванівна

Контактна інформація

o.vivchar84@gmail.com, +380978307717

Опис дисципліни

«Безпека бізнесу» є дисципліною, яка сприяє підготовці фахівців у сфері національної безпеки. Студенти отримують теоретичні знання і практичні навички щодо забезпечення безпеки бізнесу та дослідження актуальних проблем безпекознавчої компоненти підприємницьких структур. Фахівці з галузі управління та адміністрування національною безпекою володіють знаннями щодо особливостей системи забезпечення безпеки бізнесу, проведення діагностики та оцінки організації безпеки бізнесу в практичній діяльності та шляхів зміцнення. Метою дисципліни є підготовка професійно-компетентного, практично-зорієнтованого, висококваліфікованого та конкурентоспроможного фахівця з високим рівнем розвитку забезпечення безпеки, шляхом формування системи знань, вмінь та професійних навичок для розв'язання сучасних завдань та дослідницько-інноваційних аспектів в контексті забезпечення організації безпеки, що впливають на результативну ефективність практичної компоненти.

По завершенню вивчення дисципліни «Безпека бізнесу» студенти можуть обґрунтовано використовувати професійно профільовані знання щодо забезпечення безпеки бізнесу у професійній сфері на основі системного підходу. А також ідентифікувати загрози і ризики безпеки бізнесу та її складових, шляхом використання аналітичних методів і методів моделювання.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	1. Поняття про основні категорії безпеки бізнесу	Знати концептуальні засади змістовно-типологічних аспектів безпеки бізнесу. Аналізувати систему законодавства у сфері забезпечення економічної безпеки бізнесу. Усвідомлювати сучасний стан безпеки бізнесу в Україні. Знати переваги та недоліки зарубіжного досвіду технологій створення захищеного простору бізнесу.	тести, опитування
2 / 2	2. Теоретико-концептуальні аспекти економічної безпеки підприємств	Знати основну сутність поняття «економічна безпека підприємства», мету та основні цілі. Вміти ідентифікувати чинники, що формують відповідний рівень економічної безпеки підприємства. Аналізувати структурні загрози економічної безпеки підприємств. Застосовувати міжнародний досвід забезпечення економічної безпеки підприємницької діяльності	тести, опитування
4 / 2	3. Система управління економічною безпекою бізнесу	Знати концептуальний підхід системи економічної безпеки бізнесу та об'єкти та суб'єкти відповідно. Володіти навичками щодо забезпечення «політики безпеки бізнесу». Вміти формувати стратегію і тактику забезпечення економічної безпеки підприємницької діяльності. Усвідомлювати основні функції та принципи забезпечення економічної безпеки бізнесу. Переваги та недоліки режиму функціонування системи безпеки економічних агентів.	тести, опитування
4 / 2	4. Структурно-функціональні складові економічної безпеки бізнесу	Знати основні індикатори і складові структури економічної безпеки підприємств. Усвідомлювати безпеку фінансової складової підприємницької діяльності. Вміти ідентифікувати безпеку підприємств в інтелектуальній і кадровій сферах, у техніко-технологічній сфері, політико-правовій. Застосовувати правовий захист комерційної таємниці підприємств. Формувати безпеку підприємств в інформаційній, екологічній у силовій сфері. Аналізувати ринкову складову безпеки підприємств.	тести, опитування
4 / 2	5. Методика оцінювання безпеки економічної безпеки підприємств	Знати комплекс методичних підходів щодо оцінювання економічної безпеки підприємств. Застосовувати індикаторний метод оцінювання економічної безпеки підприємства. Проводити оцінювання економічної безпеки підприємства методами економіко-математичного моделювання. Вміти застосовувати метод оцінювання економічної безпеки підприємства за показниками прибутку та чистого доходу. Формувати інтегральний показник за видами діяльності підприємства та за ресурсно-функціональним підходом. Аналізувати недоліки та переваги найбільш поширених методів оцінювання економічної безпеки підприємства.	тести, опитування, практ. завдання

4 / 1	6. Організаційно-економічний механізм зміцнення економічної безпеки бізнесу в умовах воєнного стану	Визначати стратегічні орієнтири щодо зміцнення економічної безпеки бізнесу із урахуванням сучасних викликів. Ідентифікувати конфлікт інтересів в системі контролю економічної безпеки бізнесу та способи його вирішення в умовах воєнного стану. Вміти розробляти основні способи захисту від економічного шпигунства в умовах війни.	тести, опитування, практ. завдання
2 / 1	7. Рейдерство як основна загроза безпеці бізнесу	Усвідомлювати особливості рейдерства в сучасному економічному просторі функціонування бізнесу. Знати основні етапи здійснення рейдерських операцій в системі бізнесу та види рейдерських захоплень. Визначати основні форми і способи здійснення рейдерства та протидія рейдерським атакам бізнесу. Обґрунтовувати антирейдерство як основну передумову стратегії протидії економічній злочинності підприємницьких структур. Формувати ділову (корпоративну) розвідку в системі безпеки бізнесу.	тести, опитування, практ. завдання
2 / 1	8. Безпека банківських установ як виду бізнесу: оцінка та діагностика, шляхи зміцнення	Знати основні методи проведення діагностики економічної безпеки банківських установ. Застосовувати основні показники безпеки банківської системи. Вміти обґрунтовувати фінансовий моніторинг в банку як інструмент економічної безпеки. Формувати заходи щодо вдосконалення управління комплексною системою забезпечення економічної безпеки банківських установ.	тести, опитування, практ. завдання
4 / 1	9. Системи стратегічного вимірювання результативності бізнесу як вектор зміцнення економічної безпеки	Знати комплексне оцінювання результативності управління економічною безпекою бізнесу. Розуміти роль системи стратегічного вимірювання в бізнесі. Усвідомлювати переваги та недоліки забезпечення економічної безпеки бізнесу в процедурі їх банкрутства. Вміти формувати стратегічне програмування забезпечення економічної безпеки бізнесу в Україні.	тести, опитування, практ. завдання

Літературні джерела

1. Берідзе Т., Бугра А., Бондаренко О. Економічна безпека підприємництва як умова стабільного та ефективного функціонування. *Ефективна економіка*. № 3. 2025. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/5988>
2. Бикова А., Єфіменко І. Вплив логістичних процесів на економічну безпеку організації. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2024. № 2(11). С. 45-50.
3. Вартісно-орієнтовані чинники в управлінні економічною безпекою підприємств мережових структур. *Вісник Хмельницького національного університету*. Економічні науки. 2023. № 4. С. 372–378.
4. Вівчар О. І. Організація безпеки бізнесу: *компендіум та практикум*. Тернопіль: ФО-П Шпак В. Б. 2021. 147 с.
5. Вівчар О. І. Безпека бізнесу : *навчальний посібник*. Тернопіль: ФО-П Шпак В.Б. 2019. 277 с.
6. Вівчар О. І. Огляд сучасних тенденцій ринку Інтернет-банкінгу. Теоретичні та

практичні аспекти розвитку інтернет-економіки. Т 26 *міждисциплінарний навчальний посібник*. За науковою ред. к.е.н., доц. Татомир І. Л., к.е.н., доц. Квасній Л. Г. Трускавець: ПОСВІТ. 2022. С. 13–29.

7. Вівчар О. І., Тюхтенко Н.А., Зяйлик М.Ф. Безпекоорієнтоване управління суб'єктів логістичної діяльності в контексті цифровізації: фундаментальний базис та практичні аспекти // Трансформація бізнесу в контексті глобальних викликів сталого розвитку: *монографія* ; електронне видання ; під заг. ред. д.е.н., проф. Храпкіної В.В., к.е.н., доц. Пічик К.В. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2025. С. 513–521.

8. Вівчар О., Адвокатова Н., Балко Д., Шейка О. Безпековий фундаментальний базис цифровізації розвідувальної діяльності суб'єктів господарювання: позитивні екстерналиї та ефективність забезпечення. *Modeling the development of the economic systems*. 2025. (3). 186–191.

9. Гевко В., Шарко В., Радченко О., Будяєв М., & Тарасенко О. Хмарні технології в управлінні бізнесом. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2021. 4(39). 294–301. URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000462125200018>

10. Гевко В. Л. Специфіка прагматизму оцінки міжфірмових взаємозв'язків підприємств мережових структур в умовах макротрендів бізнесу. *Університетські наукові записки*. 2022. № 2 (74).

11. Економічна безпека та фінансові розслідування: концепти, прагматика, інструментарій забезпечення : *колективна монографія*. / За заг.ред. д.е.н., доц. Вівчар О. І. Тернопіль: Економічна думка. 2019. 395 с.

12. Нам'ясенко В. М. Економічна безпека підприємства в умовах воєнного стану. *Економіка України*. 2025. № 6 (763). С. 25-38.

13. Перерва П., Череп А., Романчик Т., Дьякова Н. Оптимізація ризиків економічної безпеки підприємства на засадах логістики. *Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»* (економічні науки). 2022. № 2. С. 81-87.

14. Сумець О. М. Основні компоненти логістичного менеджменту в аспекті забезпечення безпеки й ефективності логістичної діяльності підприємств. *Комунальне господарство міст*. 2023. № 111. С. 194-201.

15. Стащук О. В. Загрози фінансово-економічній безпеці підприємств мережових структур в умовах невизначеності. *Підприємництво і торгівля*. 2023. № 39. С. 260 – 265.

16. Франчук В. І. Теоретико-методологічні та управлінські засади розвитку безпекового середовища. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ* (серія економічна). 2023. (2). 63–73.

17. Франчук В. І., Мельник С. І. Забезпечення економічної безпеки в рамках підвищення конкурентоспроможності підприємства. *Наука і техніка сьогодні*. 2023. № 9 (23). С. 231-239.

18. Харазішвілі Ю. М., Система сталого розвитку: інструментарій оцінки, резерви та стратегічні сценарії реалізації : *монографія*. НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ. 2020. 304 с.

19. Хто або що найбільше загрожує економічній безпеці України? URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2019/03/26/646431/>

20. Шатарський А. Я. Системна оцінка економічної безпеки підприємств мережових структур: основні показники та методика реалізації. *Вісник Хмельницького національного університету*. Економічні науки. 2021. № 3. С. 124–128.

21. Шатарський А. Я. Проєктні рішення щодо зміцнення економічної безпеки підприємств мережових структур у фокусі сучасних викликів та загроз. *Український журнал прикладної економіки*. 2021. Том 6. № 2. С. 113–118.

Допоміжна

22. ASA Business Valuation Standards URL: https://www.appraisers.org/docs/default-source/discipline_bv/bv-standards.pdf?sfvrsn=0.

23. Bieliienkova O., Stetsko M., Sorokina L., Tsyfra T., Tytok V. & Kalashnikov D. Financial and Economic Basis of Ensuring the Competitive Potential of the Enterprise. *Lecture Notes in Networks and Systems*. 2023.vol 620. Springer, Cham

24. Hryhoruk P. M., Khrushch N. A., Chuniak O. V. Conception of modeling the system of ensuring financial economic security. *Scientific Bulletin of Polissia*. 2020. Vol. 17. Issue 1. P. 158–165.

25. Hnylytska L., Franchuk V., Melnyk S., Nakonechna N., Leskiv H., Hobela V. Security-Oriented Model Of Business Risk Assessment. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2022. Vol. 4. Is. 45. pp. 202–210.

26. Lupak R., Shtets T., Vasylytsiv T. General aspects of state policy to ensure the digital transformation of the national economy. *International independent scientific journal*. 2020. № 20. Vol. 2. P. 14-19.

27. Shatarskyi A. Ensuring the economic security of enterprises network structures: project contexts. *Development Service Industry Management : Scientific journal*. 2023. № 4. 54–58.

28. Vivchar O., Chudyk N. Strategy of strengthening the economic security of enterprises of network structures: pragmatics and key vectors of development. *Law, Policy and: Security : Journal homepage. West Ukrainian National University*. 2023. 1(1). С. 55–67. ISSN 2786-8761 e-ISSN 2786-877X URL: <https://lpas.com.ua/archiving>

29. Vivchar O., Kvasnii L., Sisin G., Mural V. DIGITAL TECHNOLOGIES AS DRIVERS OF DIGITAL ECONOMIC DEVELOPMENT / THE INFLUENCE OF THE NEW GENERATION OF COMMUNICATION ON THE FORMATION OF THE FUTURE ECONOMY: *collective monograph*; Edited by I.Tatomyr, L.Kvasnii. Praha: OKTAN PRINT. 2022. С.17–28. https://www.dropbox.com/s/hjbl2ic570do0ud/The%20influence_mono.pdf?dl=0

30. Vivchar O., Tyukhtenko N., Mykhailyshyn L., Korovchuk Y. NETWORK MODELING OF ASSESSING THE IMPACT OF THREATS TO THE ECONOMIC SECURITY OF LOGISTICS OPERATORS. *Economics, Ecology, Socium*. Vol. 8. No.4 2024. 89–98. URL: <https://ees-journal.com/index.php/journal/article/view/275>

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Гібридні війни та локальні конфлікти» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; результати модульного контролю; оцінювання результатів самостійної роботи; інші види індивідуальних і групових завдань; екзамен.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися

інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування тощо) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Гібридні війни та локальні конфлікти» визначається як середньозважена величина в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль1		Модуль2		Модуль3	Модуль4	Модуль5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка визначається як середнє арифметичне за відповіді або проходження поточного тестування (10 тестів по 10 балів за кожен тест) на кожному практичному занятті, теми 1-4	Підсумкове тестування (20 тестів по 5 балів за кожен тест) за темами навчального курсу у системі Moodle	Оцінка визначається як середнє арифметичне за відповіді або проходження поточного тестування на кожному практичному занятті, теми 5-9	Колоквіум за темами навчального курсу – оцінюється індивідуально за шкалою від 1 до 100 балів	Виконання комплексних завдань (три завдання по 30% до підсумку, кожне оцінюється індивідуально за шкалою від 1 до 100 балів); Активність під час проведення тренінгу – 10% від підсумку, оцінюється індивідуально за шкалою від 1 до 10 балів.	Комплексне завдання 1 – 40% від підсумку, оцінюється індивідуально за шкалою від 1 до 100 балів; Комплексне завдання 2 – 60% від підсумку, оцінюється індивідуально за шкалою від 1 до 100 балів	Теоретичні питання (2 питання по 30% від підсумку, кожне оцінюється індивідуально за шкалою від 1 до 100 балів); Практичне завдання – 30% від підсумку, оцінюється індивідуально за шкалою від 1 до 100 балів; Тести – 10% від підсумку (10 тестів по 10 балів за кожен тест)

Форми і критерії оцінювання

При оцінюванні роботи студента при складанні форм контролю за кожен компонент виставляється оцінка у діапазоні 1-100 балів з наступною інтерпретацією:

Поточне оцінювання під час заняття:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань.

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань,

допускаючи при цьому суттєві неточності.

1–59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань.

Тестування під час заняття:

10 тестів, правильна відповідь на кожен із яких оцінюється у 10 балів.

Модульний контроль 1 (підсумкове тестування):

20 тестів, правильна відповідь на кожен з яких оцінюється у 5 балів.

Модульний контроль 2 (колоквіум):

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, тестових та практичних завдань.

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

65–74 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

1–59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань.

Самостійна робота:

90–100 балів – зміст самостійної роботи повністю відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження, свідчить про високий рівень опанування навчального матеріалу, студент на високому рівні виявляє творчий підхід до виконання завдань.

75–89 балів – зміст самостійної роботи в основному відповідає встановленим вимогам, можуть бути несуттєві недопрацювання за окремими завданнями, свідчить про належний рівень опанування навчального матеріалу, студент належно виявляє творчий підхід до виконання завдань.

60–74 балів – поставлені завдання виконані на недостатньому рівні; наведені авторські напрацювання є загальними і слабо обґрунтованими, свідчать про недостатній рівень опанування навчального матеріалу; студент припускається значних помилок у виконанні завдань, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань.

1–59 балів – завдання практично не виконані; відсутні авторські напрацювання; грубі помилки у вирішенні завдань роботи, що свідчать про низький рівень опанування навчального матеріалу; студент не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

Тренінг:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його використовує під час виконання завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань.

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при виконанні окремих завдань тренінгу не вистачає достатньої глибини та аргументації його використання, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань.

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та загалом його використовує при виконанні завдань тренінгу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань.

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його використовує, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу,

допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

1–59 – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

Активність під час тренінгу:

Оцінюється у діапазоні від 1 до 10 балів, де 1 бал – найнижча активність (студент практично не виявляє інтересу до завдань тренінгу), 10 балів – найвища активність (студент активно залучений у виконання завдань тренінгу, виявляє творчу ініціативу, ґрунтовне знання навчального матеріалу).

Екзамен – вид підсумкового контролю, при якому засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється за виконанні студентом завдання. Екзаменаційний білет складається із:

тестів: 10 тестів, правильна відповідь на кожен із яких оцінюється у 10 балів.

практичного завдання: 1 завдання, за вирішення якого студент може отримати оцінку в діапазоні:

90–100 балів – демонструє знання і розуміння теми, викладає матеріал у логічній послідовності, показує уміння аналізувати і узагальнювати практичний матеріал та високий рівень теоретичної підготовки, виявляє творчий підхід до виконання завдання.

75–89 балів – у достатньому обсязі демонструє знання і розуміння теми, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення і висновки, але допускається незначних помилок у формулюванні понять, обґрунтуванні висновків, демонструє загалом високий рівень теоретичної підготовки.

60–74 балів – на недостатньому рівні висвітлює проблему практичного завдання, логічність викладення матеріалу порушена; наведені авторські пропозиції рекомендації є загальними і слабо обґрунтованими; припускається значних помилок у формулюванні понять, обґрунтуванні висновків, демонструє недостатній рівень теоретичної підготовки.

1–59 балів – практично не висвітлює проблему, яка має бути розкрита; відсутні авторські пропозиції рекомендації у формулюванні понять, обґрунтуванні висновків, демонструє слабкий рівень теоретичної підготовки.

Теоретичних (проблемних) питань: 2 теоретичних питання, за відповідь на кожне студент може отримати оцінку в діапазоні:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичного питання.

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, допущені окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичного питання, допускаючи при цьому суттєві неточності.

1–59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичного питання.